

Plan merytoryczny Muzeum Śląskiego w Katowicach na rok 2015

- I. Działalność wystawiennicza - s. 2
- II. Publikacje - s. 5
- III. Działalność naukowa - s. 6
- IV. Działalność edukacyjna - s. 8
- V. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych - s. 10
- VI. Zbiory - s. 11
- VII. Współpraca z zagranicą - s. 13
- VIII. Frekwencja - s. 14
- IX. Korzystanie z usług firm zewnętrznych - s. 15
- X. Prace związane z finalizacją projektu Budowa Nowego Muzeum Śląskiego - s. 16

I. Działalność wystawiennicza

- planowana liczba wystaw czasowych - 20

Wystawy stałe - czerwiec 2015 otwarcie wystaw w nowej siedzibie.

1. *Wystawa sztuki polskiej do 1945 roku*. Galeria Malarstwa Polskiego z lat 1800 - 1945 w nowej, poszerzonej odślonie (rzeźba, grafika) - otwarcie wystawy w nowej siedzibie.

Kurator: Katarzyna Jarmuł

2. *Wystawa współczesnej sztuki polskiej*. Galeria prezentująca dokonania sztuki po roku 1945 roku w nowej, poszerzonej odślonie (fotografia, rzeźba, grafika, instalacje, street art, wideo - art).

Kurator: Joanna Szeligowska-Farquhar

3. *Śląska sztuka sakralna*. Wystawa złożona ze zbiorów własnych i depozytu z Muzeum Archidiecezjalnego w Katowicach.

Kurator: Henryka Olszewska-Jarema

4. *Galeria sztuki nieprofesjonalnej*. Prezentacja zjawiska plastyki nieprofesjonalnej na Górnym Śląsku połączona z prezentacjami najciekawszych twórców współczesnych.

Kurator: Sonia Wilk

5. *Laboratorium przestrzeni teatralnych - przeszłość w teraźniejszości. Rozwój polskiej plastyki scenicznej XX-go wieku*. Wystawa stała Centrum Scenografii Polskiej projektowana przez Borisa Kudličkę..

6. *Światło historii. Górny Śląsk na przestrzeni dziejów*. Wystawa stała Historii Górnego Śląska. Opracowanie scenariusza, scenografii i projektu wystawy firma AdVenture. Realizacja wystawy przez wykonawcę wybranego w ramach przetargu publicznego.

Wystawy czasowe (brzmienie tytułów wystaw czasowych w wersji roboczej, może ulec modyfikacji)

1. *Tadeusz Kantor (1915 -1990)* maj- sierpień

2. *Historia roślin uprawnych*, wrzesień - grudzień

Kurator: Agata Sady

Ekspozycja w ramach planowanego wieloletniego cyklu wystaw pokazujących różne aspekty życia społeczności pradziejowych: hodowlę, rolnictwo, wytwórczość narzędzi, budownictwo, wierzenia itp

3. *Owoce rajskiego drzewa*, kwiecień - wrzesień

Wystawa omawiająca polsko-fiński projekt realizowany w latach 2013-14 przy współpracy z muzeami fińskimi. Prezentacja najważniejszych eksponatów i omówienie rezultatów projektu. Wystawa w ramach „Nocy w Muzeum”.

4. *Nowa twórczość Michała Litkiwa*, październik - luty 2016

Michał Litkiw to jeden z najciekawszych i najbardziej zagadkowych twórców intuicyjnych, których sztuka wymyka się wszelkim definicjom. Z jednej strony metaforyczne, a z drugiej strony abstrakcyjne prace zaskakują dojrzałością artystyczną i wyobraźnią artysty. Mimo tak oczywistych walorów twórczość ta rzadko jest pokazywana, a zdecydowanie warta jest przypomnienia przez Muzeum Śląskie, które w swoich zbiorach posiada dużą ilość grafik, kolaży i rysunków Michała Litkiwa

Galeria Fotografii; Kurator: Danuta Kowalik-Dura

Prezentacja wystaw autorskich i poglądowych, różnych nurtów fotografii współczesnej i dawnej. Wystawom będzie towarzyszyć program aktywnego udziału w wydarzeniach: warsztaty, pokazy filmowe, prelekcje.

5. *Zbigniew Podsiadło. Industrialna katedra*. maj - wrzesień

6. *Janusz Leśniak. Fotografia*, październik - styczeń 2016

Inne:

Fotoplastykon - kontynuacja działalności, 3 projekty w skali roku. Zmiana ekspozycji co 4 miesiące.

Wystawy w nowej siedzibie Muzeum Śląskiego

1. *Leon Tarasewicz*, czerwiec-sierpień. Galeria jednego dzieła - Hol Centralny

2. *Metropolis*, luty-kwiecień

Kurator: Joanna Szeligowska-Farquhar

Od 2012 roku Muzeum Śląskie jest współorganizatorem programu *Metropolis*, który prowadzi wspólnie z Fundacją Imago Mundi w Krakowie oraz Galerią Kronika w Bytomiu. W projekt zaangażowano kilkudziesięciu artystów rodzimych i z zagranicy, zajmujących się badaniem różnych śląskich tematów i stawiający sobie za zadanie stworzenie nowej ikonografii regionu. Projekt realizowany długoterminowo i wieloetapowo będzie zakończony podsumowującą całość wystawą, prezentującą wszystkie działania twórcze.

3. *Artyści polscy Muzeum Śląskiemu*, listopad 2015 - styczeń 2016

Opracowanie: Dział Sztuki

Wystawa inauguracyjna otwarcie nowego gmachu Muzeum Śląskiego i rozpoczęcie nowego etapu w historii muzeum. Zostało do niej zaproszonych 30 wybranych, czołowych polskich artystów, reprezentujących

różne dziedziny twórczości. Liczba pojmowana jest symbolicznie - w 2014 roku mija 30 lat działalności muzeum od jego restytucji w 1984 roku. Wystawa ma na celu podkreślenie ogólnopolskiego charakteru zbiorów polskiej sztuki współczesnej po 1945 roku. Poprzez udział czołowych artystów akcentuje również poziom artystyczny zgromadzonych prac oraz dalsze założenia muzeum w zakresie wzbogacania zbiorów o kolejne dzieła.

4. Śląska Rzecz 2014, sierpień

Kurator: Henryka Olszewska-Jarema, współpraca z Zamkiem Sztuki Cieszyn

Wystawa towarzysząca konkursowi Śląska Rzecz 2014, który promuje śląskich projektantów i firmy, wyłaniając najlepsze produkty i projekty graficzne. Co roku prezentowane są obiekty nagrodzone i wyróżnione.

5. Modernizmy. Architektura nowoczesności, wrzesień-listopad

Wystawa fotogramów o architekturze Śląska międzywojennego promująca wspólnie wydaną książkę „Modernizmy. Architektura nowoczesności w II Rzeczypospolitej. Tom 2. Katowice i województwo śląskie” na podstawie scenariusza Studia Wydawniczego DodoEditor.

Organizacja: Krzysztofa Frankowska-Piechowicz, współpraca Andrzej Holeczko-Kiehl

6. Muzeum kopalni znaczeń, wrzesień

Kurator: Danuta Kowalik-Dura

Prezentacja efektów cyklu plenerów fotograficznych dokumentujących przemiany miejsca, w którym powstała nowa siedziba Muzeum Śląskiego - od zdegradowanego terenu poprzemysłowego do nowoczesnej architektury, połączona z przedstawieniem historii kopalni Katowice oraz sylwetki Tadeusza Dobrowolskiego, założyciela Muzeum Śląskiego. Prezentacja w przestrzeni publicznej.

Galeria Plastyki Nieprofesjonalnej; Kurator: Sonia Wilk

7. Szczercze. Grafika Jana Nowaka, czerwiec-październik

4. Vivat Insita. Władysław Grygny. Nieznany nikomu, listopad-marzec 2016

8. Chwyć komorę, nakręć kulturę. Wystawa prac uczestników projektu MDK Bogucice - Zawodzie realizowanego we współpracy z MŚK. Ekspozycja w przestrzeni edukacyjnej, marzec-kwiecień

Centrum Scenografii Polskiej

1. O Jurku, który został scenografem, styczeń-marzec

Na ekspozycji dedykowanej głównie najmłodszym widzom znajdują się rysunki Jerzego Skarżyńskiego lat z dzieciństwa i wczesnej młodości, pozwalające prześledzić kształtujący się talent przyszłego malarza, scenografa i rysownika, dostrzec rodzące się pasje. Jedną z nich było kino, toteż na rysunkach można zobaczyć sceny przeniesione wprost z ekranu. Wystawie będą towarzyszyć fotosy z filmów, które stanowiły pierwowzór młodzieńczych dzieł Jerzego Skarżyńskiego.

2. About, marzec - maj

Wystawa prezentująca czterech młodych czeskich scenografów zbudowana z czterech video-esejów, w których każdy z bohaterów opowiada o scenografiach jednego z pozostałych używając rekwizytu, kostiumu. Kamila Polívková, Lucia Škandíková, Marek Cpin, Antonín Šilar opowiadając o pracy swoich kolegów przedstawiają punkt widzenia zaangażowanego w proces twórczy artysty.

3. Dream-team polskiej scenografii filmowej, czerwiec - wrzesień (finisaż podczas Festiwalu Nowej Scenografii)

Wystawa poświęcona scenografiom filmowym Katarzyny Sobańskiej i Marcelego Sławińskiego. Pochodzący ze Śląska duet Sobańska/Sławiński w ciągu ostatnich kilku lat zdominował rynek polskiej scenografii filmowej zdobywając najważniejsze nagrody. W ich portfolio znajdują się takie tytuły jak „Młyn i krzyż”, „W ciemności”, „Jesteś Bogiem”, „Ida”. Wystawa będzie prezentowała nie tylko wspólne osiągnięcia tandemu, ale również fragmenty ich wcześniejszych artystycznych biografii.

4. Laboratorium przestrzeni Jerzego Gurawskiego, październik - grudzień

Wystawa związana z projektem badawczym o tym samym tytule zaprezentuje prace wybitnego polskiego scenografa i architekta Jerzego Gurawskiego. Refleksja scenograficzna będzie znacznie wykraczać poza pracę Gurawskiego z Grotowskim obejmując także jego późniejsze doświadczenia i osiągnięcia architektoniczne. W ramach wystawy odbędzie się również sesja naukowa oraz spotkanie z jej bohaterem.

5. Wymiary scenografii, wrzesień - listopad

Kolejna edycja wystawy poświęconej dokonaniom studentów i absolwentów polskich uczelni artystycznych kształcących scenografów, połączona z galą wręczenia Nagród im. Jerzego Moskala. Tym razem wystawa będzie odbywać się w zmienionej formule-selekcję wewnątrzuczelnianą zastąpi otwarty nabór skierowany nie tylko do studentów i absolwentów bieżącego roku, ale także młodych scenografów, którzy opuścili uczelnię najpóźniej 5 lat temu. W związku z tym zmienią się również kategorie nagrody oraz struktura komisji konkursowej.

Sala wystaw czasowych na P-4 lub hol centralny. Opcjonalnie stary budynek przy Korfantego 3 lub inna lokalizacja na terenie miasta.

Poza siedzibą

- Wystawa realizowana w ramach festiwalu „**Art Naif Festiwal 2015**”, czerwiec-sierpień 2015. Kolejna odsłona festiwalu sztuki naiwnej organizowanego w dzielnicy Katowic - Nikiszowcu.

Kurator: Sonia Wilk

- **Przestrzenie teatru-teatr może zaistnieć wszędzie.** Wystawa dotyczy nietypowych realizacji teatralnych realizowanych głównie w przestrzeniach miejskich. Prezentujemy na niej najciekawsze scenografie, modele i fragmenty spektakli zrealizowanych w tym nurcie przez najlepsze polskie i zagraniczne teatry w ciągu ostatnich trzech dekad.
- **Wystawa poświęcona twórczości Jerzego Moskala** Oparta w większości na materiale opracowanym niegdyś przez samego artystę. Prezentuje bardzo szerokie spectrum twórczości - od teatru, przez telewizję, do wystawiennictwa i kolaży.
- **Kostium w obiektywie miasta** Wystawa fotograficzna poszerzona o kolejne fotografie realizowane w ramach tego wieloletniego działania. Do prezentacji w galeriach, centrach kultury, przestrzeniach publicznych.
- **Kostium dla miasta.** Prace i kostiumy prezentujące związek scenografii i kostiumografii z szeroko pojętym dress codem. Możliwe jest również wspólne prezentowanie dwóch ostatnich wystaw. Wystawa adresowana do centrów kultury, galerii, dozorowanych kameralnych przestrzeni publicznych.
- Wybór najciekawszych prac młodych scenografów prezentowanych podczas wystawy „**Wymiary scenografii**” w ramach Festiwalu Nowej Scenografii.

II. Publikacje

PLAN WYDAWNICTW 2015. Propozycje tytułów.

1. Przewodnik do wystaw stałych wersja PL
2. Przewodnik do wystaw stałych wersja EN
3. Przewodnik do wystaw stałych wersja DE

Katalogi wystaw czasowych

1. *Nowa twórczość Michala Litkiwa* - katalog wystawy (150 egz.).
2. *Vivat Insita. Władysław Grygny* - katalog wystawy (150 egz.).
3. *Fotografia. Piotr Szymon* - wydawnictwo we współpracy z ASP.
4. *Artyści polscy Muzeum Śląskiemu w trzydziestolecie restytucji. Sztuka lat 1984-2014*, oprac. H. Jarema, J. Szelińska (1.000 egz.).

Publikacje autorstwa pracowników Muzeum Śląskiego

1. D. Kowalik-Dura: *Muzeum kopalni znaczeń*.
2. B. Grochowska: *Jaroszek cz. 4.* (500 egz.)
3. *Archiwum Powstań Śląskich, Seria I, tom 1, Okres pierwszego powstania 1919 roku*, teksty źródłowe.
4. *Industrialna katedra. Z. Podsiadło*, katalog. (DDM)

Publikacje CSP:

1. *Wymiary scenografii*

Pozostałe publikacje:

1. Praca zbiorowa: *Śląskie Prace Prahistoryczne t. 8.* (300 egz.).
2. *Górny Śląsk a I wojna światowa*, red. M. Witkowski, J. Raciński
3. J. Bednarska: *Z dziejów sztuki panegirycznej* (150-300 egz.) .
4. B. Bazieliński: *Stroje ludowe na Śląsku widziane z bliska i z oddali* (500 egz.).
5. Praca zbiorowa: *Artystki śląskie* , red. nauk. Teresa Maria Kulak (500 egz.).
6. *Śląskie sacrum. Sztuka gotycka między Krakowem, Wrocławiem, Pragą a Norymbergą*, praca zbiorowa pod red. A. Holeczko, H. O. Jarema (1000 egz.)
7. I. Kozina: *Ikony architektury*.
8. *Przewodnik po Śląsku*. Wspólne wydawnictwo z radiową Trójką.

III. Działalność naukowa:

Dział Archeologii

- Wznowienie projektu "Osadnictwo wczesnorolnicze na Górnym Śląsku". Badania weryfikacyjne metodą prospekcji powierzchniowej, lokalizacja stanowisk w terenie. Badania wykopaliskowe na jednym wybranym stanowisku - pozyskanie zbiorów, kwerendy (Małgorzata Kurgan-Przybylska).
  - Udział w badaniach wykopaliskowych w zakresie archeozoologii na wniosek kierowników badań wykopaliskowych prowadzonych na terenie Górnego Śląska i Polski oraz analizy archeozoologiczne szczątków zwierzęcych pozyskanych w trakcie badań archeologicznych prowadzonych na stanowiskach na terenie Górnego Śląska i Polski (dr Maria Renata Abłamowicz).
  - Udział w projekcie badawczym dotyczącym opracowania materiałów z badań prowadzonych w latach 2006-2008 na cmentarzysku w Domasławiu, st. 10/11/12, woj. dolnośląskie (opracowanie kości zwierzęcych z grobów - kontynuacja) (dr Maria Renata Abłamowicz).
  - Opracowanie dokumentacji i zabytków archeologicznych z badań wykopaliskowych i powierzchniowych prowadzonych z ramienia MŚK. (zespół).
  - Drugi etap opracowania materiałów zabytkowych ze stan. 150 w Raciborzu - analizy specjalistyczne (Małgorzata Kurgan-Przybylska).
- Kontynuacja projektów badawczych:
- "Projekt Celt". Projekt realizowany we współpracy z dr. P. Dulębą z Uniwersytetu Wrocławskiego. Badania powierzchniowe, badania wykopaliskowe, pozyskiwanie zbiorów (Jacek Soida).
  - Udział w badaniach wykopaliskowych na stanowisku w Tell el-Farcha (Egipt) - realizacja badań archeozoologicznych - Polska Ekspedycja Archeologiczna do Wschodniej Deltę Nilu (dr Maria Renata Abłamowicz).
  - Aspekty przyrodnicze na stanowisku w Tell el- Farcha (dr Maria Renata Abłamowicz).
  - Udział w badaniach wykopaliskowe na stanowisku w Tell el-Murra (Egipt) - realizacja badań archeozoologicznych Polska Ekspedycja Archeologiczna do Wschodniej Deltę Nilu (dr Maria Renata Abłamowicz).
  - Udział w projekcie badawczym dotyczącym opracowania materiałów z badań prowadzonych w 2011 roku w obrębie Starego Miasta w Gliwicach, woj. śląskie - opracowanie kości zwierzęcych (dr Maria Renata Abłamowicz).
  - Utworzenie nowej rozszerzonej bazy danych dla opracowywanych zwierzęcych materiałów kostnych w programie Akcel. Planuje się dotychczasową archiwizację zrobionych analiz stopniowo wprowadzać do nowej bazy (dr Maria Renata Abłamowicz) .
  - Projekt: Śląsk w świetle badań archeobotanicznych. Badania gabinetowe oraz udział w badaniach wykopaliskowych w zakresie archeobotaniki na wniosek kierowników badań wykopaliskowych prowadzonych na terenie Górnego Śląska i Polski. (Agata Sady)
  - Zielnik i współczesne materiały porównawcze. Pozyskiwanie współczesnych okazów roślin poprzez prace w terenie (Agata Sady).

Dział Plastyki Nieprofesjonalnej:

- Badania dotyczące grup plastycznych działających w przeszłości i obecnie na Śląsku.

Dział Etnografii

- 10-dniowe stacjonarne badania terenowe na Zaolziu, kontynuacja badań Śląska Cieszyńskiego. Badania nad istniejącą obrzędowością rodzinną i doroczną, strojem ludowym, gwarą, charakterystyczną małą architekturą sakralną. Podczas badań zostanie wykonana dokumentacja fotograficzna zabudowy, budownictwa, architektury sakralnej itp. Uczestniczy: zespół. Planowany termin: przełom czerwca i lipca 2015, pilotaż w kwietniu lub maju 2015.
- Jedno lub dwudniowe penetracje terenowe przy okazji różnych uroczystości (realizacja badań własnych i w ramach Zapisów Czasu) w celu rejestracji ginących obrzędów i zwyczajów dorocznych, przejawów życia społecznego, duchowego, materialnego:
- Wodzenie Niedźwiedzia w Dańcu (opolskie),
  - Pielgrzymka mężczyzn do Piekar Śląskich,
  - Jan Sikora zwany gajdoszem z Koniakowa - dokumentacja fotograficzna, etnograficzna, dźwiękowa - M. Paul,
  - Opowieść o pracy w kopalni oraz zwyczajach górniczych - Jan Zając, emerytowany górnik kopalni Katowice,
  - Palenie Marzanny i wnoszenie gaika (marzec), okolice Opola,
  - Siostry - Zofia i Józefa Sordyl - gawędziarki i śpiewaczki z Korbielowa,
  - Obchód z kołatkami i klekotkami w ok. Raciborza, w Wielki Piątek - K. Pieronkiewicz-Pieczko, M. Paul.
- Kontynuacja projektów badawczych:
- Śląskie ptoki- rozmowy z gołębiarzami, hodowcami kanarków, królików, itp.,
  - Śląskie majówki (spędzanie czasu wolnego),

- Kontynuacja badań nad zwyczajem honorowych wielkanocnych straży grobowych, Kozięchtówki (częstochowskie),
- Zwyczaje pogrzebowe na Górnym Śląsku,
- Cykl roku obrzędowego w obrazkach dewocyjnych,
- Pamiątki rodzinne dokumentami życia rodzinnego i społecznego.

Dział Dokumentacji Mechanicznej

1. Realizacja projektu audiowizualnego „Zapisy czasu” - kontynuacja prac.
2. Opracowanie tematu: Śląskie zakłady fotograficzne - ujęcie historyczne.
3. Dokumentowanie rozwoju środowiska twórczej fotografii - ujęcie problemowe

Dział Sztuki

- „Gotyckie polichromie ścienne na Śląsku” - Henryka Olszewska-Jarema, Katarzyna Jarmut
- badania i pozyskiwanie materiałów powiązanych z profilem stałej galerii sztuki sakralnej - dot. obiektów przestrzennych i niedostępnych, m.in. polichromii ściennych odkrytych w trakcie prac remontowych, często bezpowrotnie niszczone. Opracowywanie wyników badań uzyskanych w efekcie współpracy z konserwatorami zabytków.
- „Między funkcją - pięknem - użytecznością” - Andrzej Holeczko-Kiehl
- przejście do zbiorów Muzeum archiwum architektów Henryka Buszki i Aleksandra Franty, twórców m.in. gmachu dawnych Związków Zawodowych czy osiedla Tysiąclecia w Katowicach. W oparciu o przejęty materiał - studia nad kształtowaniem zabudowy miast śląskich lat 60. - 80. XX w. oraz roli i znaczenia państwa jako inwestora tych procesów.
- „Street art na Śląsku” - Joanna Szeligowska-Farquhar
- badania nad zjawiskiem sztuki ulicy w kontekście artystycznym, społecznym oraz organizacji wystaw i innych form prezentacji (dokumentowanie zjawiska na bazie odbywających się festiwali sztuki ulicy i innych kolejnych planowanych przedsięwzięć - współpraca z ASP Katowice),
- prace nad opracowaniem wydawnictwa poświęconego sztuce street-art na Górnym Śląsku.
- „Grupy artystyczne w powojennej Polsce” - Joanna Szeligowska-Farquhar
- badania nad zjawiskiem wspólnych działań artystycznych w kontekście uwarunkowań kulturowych i społeczno-politycznych. Indywidualizm twórcy a działania w obrębie wspólnego programu artystycznego. Problemy współautorstwa dzieł sztuki w obrębie grupy twórczej. Podsumowanie badań: wystawa w nowym gmachu MŚK oraz publikacja o charakterze popularnonaukowym.

Dział Historii

- Pracownia Historii Powstań Śląskich - opracowywanie tekstów źródłowych części byłego Archiwum Powstań Śląskich. Kontynuacja rozpoczętych w 2013 roku prac nad kolejnym tomem „Naczelna Komenda Wojsk Powstańczych”. Pracownia przygotowuje wykazy personalne powstańców śląskich wg grup tematycznych (m.in. odznaczeni, zweryfikowani). W 2015 roku planuje się przygotowanie m.in. wykazów powstańców z terenu Opolszczyzny, powstańców śląskich i działaczy plebiscytowych w aktach opcyjnych Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach, a także szczerkowo zachowanych wykazów strony niemieckiej (z zasobów Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku).

Pracownia Przemysłu Śląskiego

- Badania wyposażenia fortyfikacji powstałych w II RP - produkcja elementów wyposażenia przez huty i zakłady śląskie, dokumentacja fotograficzna.
- Udział przemysłu śląskiego w produkcji zbrojeniowej XX w. Obszary badań obejmują okresy II RP, II wojny światowej oraz program Flak.
- Zastosowanie produkcji zbrojeniowej w praktyce obronnej terenu Śląska, a w szczególności w obronie przeciwlotniczej i w systemach fortyfikacji z lat 1933-1945.

Centrum Scenografii Polskiej

- Projekt dotyczący teatru Jerzego Zitzmana z okresu współpracy z Teatrem Banialuka w Bielsku-Białej oraz diagnozy teatru lalkowego adresowanego dla widzów dorosłych, w tym wpływu Jerzego Zitzmana i twórców czeskich oraz słowackich na plastykę teatru lalkowego w Polsce. Prowadząca: Magdalena Czerny.
- Laboratorium przestrzeni Jerzego Gurawskiego.

Badania przebiegające we współpracy z prof. Jerzym Gurawskim i Instytutem Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu. Zakładają stworzenie katalogu prac scenograficznych, zawierającego część porównawczą rozszerzoną o ikonografię z zakresu historii sztuki, a także dokonanie rzetelnego opisu formalnego, łączącego metodologię interdyscyplinarną. Jednym z działań towarzyszących projektowi będzie wystawa. Prowadząca: Agnieszka Kołodziej

Sesje, konferencje, seminaria planowane na terenie Muzeum

Czerwiec 2015 - Konferencja naukowa dotycząca zjawiska kryzysu w historii gospodarczej i historii społeczeństw, organizowana przez współpracę z Uniwersytetem Śląskim. Konferencja zaplanowana jako część festiwalu otwarcia nowej siedziby Muzeum Śląskiego.

IV. Działalność edukacyjna

1. Lekcje muzealne, warsztaty i oprowadzania na wystawach stałych (program obejmuje ponad 20 tematów stałych).
2. Lekcje muzealne, warsztaty, programy aktywnego zwiedzania i oprowadzania na wystawach czasowych.
3. Lekcje muzealne i warsztaty na zamówienie, realizowane w salach edukacyjnych.

Wydarzenia cykliczne:

Dla dzieci i rodzin:

- *Muzeum z każdej strony*, sobotnie warsztaty artystyczne dla dzieci (odbiorcy indywidualni, dzieci w wieku 6 - 10 lat);
- *Muzeum dla Malucha*, sobotnie warsztaty twórcze dla rodzin z dziećmi (odbiorcy indywidualni, dzieci 4 - 6 lat);
- spotkania edukacyjno-artystyczne w czasie ferii zimowych (grupy półkolonijne);
- spotkania edukacyjno-artystyczne w czasie wakacji letnich (grupy półkolonijne);
- przedświąteczne warsztaty twórcze (odbiorcy indywidualni, rodzic i dziecko);
- akcje plenerowe - weekendowe spotkania rodzinne w formie „pikników twórczych”;

W ramach pracy oświatowej będą organizowane niewielkie, okolicznościowe wystawy w sali edukacyjnej:

- sztuka dzieci,
- wystawy sztuki dla dzieci/młodzieży.

Dla dorosłych (w tym młodzież):

- *Przemieszczanie. Sztuka polska po 1945 roku*. Ważne zjawiska w sztuce polskiej po 1945 roku pokazane nie w ujęciu chronologicznym, lecz tematycznym. Każdy wykład ogniskuje się wokół wybranego zagadnienia, wskazując na jego różnorodne realizacje w twórczości artystów kolejnych pokoleń.
- *W 4 strony... O sztuce*. Założeniem cyklu jest przybliżenie elementów, które kształtują nasz sposób postrzegania sztuki. Jest to próba pokazania sztuki jako zwierciadła świata, czasu, religii, każdego z nas oraz zastanowienia się nad kwestią tradycji, nowoczesności, swojskości i inności.
- *Pytania o Śląsk*. Cykl 5 spotkań panelowych poświęconych dyskusjom o specyfice Górnego Śląska i jego miejscu w świecie.
- *Filmowa rozbiegówka*, cykl spotkań filmowych realizujący się w czterech nurtach:
  - „My favourite things”. Polscy scenografowie filmowi wybierają swój ulubiony pod względem scenograficznym film, prezentowany w obecności selekcyjera z omówieniem.
  - „ONI”. Rozmowy o scenografach filmowych z ich współpracownikami: reżyserami, dramaturgami, operatorami filmowymi itp.
  - „Ars electronica”. Prezentacja najciekawszych zjawisk z pogranicza nowych technologii i mediów oraz scenografii i projektowania przestrzeni.
  - „Imagine”. Prezentacja projektów z obszarów eksplorujących udział słuchu, węchu i dotyku w projektowaniu i odczuwaniu przestrzeni.
- program dla seniorów;
- program szkoleń i praktyk dla studentów Wydz. Pedagogiki UŚ.
- stworzenie w CSP programu rezydencjalnego, staży i praktyk zawodowych, opracowanie zasad udostępniania pracowni scenograficznej studentom scenografii, tworzenie warunków rozwoju zawodowego.

Materiały edukacyjne dla dzieci w formie folderów:

- „Poznajemy muzeum”
- „Główne kierunki w malarstwie polskim XIX - pocz. XX wieku”
- „Czym jest abstrakcja?”
- przewodniki dla dzieci uatrakcyjniające samodzielne zwiedzanie wystaw stałych.

Wydarzenia:

Noc Muzeów, 05.2013

Już po raz dziewiąty Muzeum Śląskie w Katowicach przyłączy się do europejskiej „Nocy w Muzeach”. Kolejne edycje imprezy to liczne atrakcje: wystawy, zajęcia interaktywne dla dzieci i dorosłych, prelekcje, koncerty oraz spotkania z artystami.

Industriada, 13.06.2015

Święto Szlaku Zabytków Techniki w roku 2015 będzie się odbywać pod hasłem „praca”. To jedno z ważniejszych wydarzeń kulturalnych w regionie. Ma na celu szeroko pojętą edukację historyczną i kulturalną, promowanie regionalnego dziedzictwa techniki. Organizator: Samorząd Województwa Śląskiego. W ramach imprezy odbywa się zwiedzanie terenu nowej siedziby Muzeum Śląskiego, dawnej kopalni „Katowice”, organizowane są warsztaty i zajęcia edukacyjne, koncerty, spektakle itp.

Uroczysta inauguracja działania nowej siedziby Muzeum Śląskiego, 26. 06.2015

Festiwal otwarcia obejmie udostępnienie 6 wystaw stałych w przestrzeniach nowego gmachu, wystaw czasowych przygotowanych specjalnie na tę okazję, liczne atrakcje dla gości. Będzie mu towarzyszyła konferencja naukowa dotycząca zjawiska kryzysu w historii gospodarczej i historii społeczeństw, organizowana przez współpracę z Uniwersytetem Śląskim.

Europejskie Dni Dziedzictwa, 12-13.09.2013

Europejskie Dni Dziedzictwa, wspólna inicjatywa Rady Europy i Unii Europejskiej, to jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych i największy projekt edukacyjny w Europie. Ma na celu szeroko pojętą edukację historyczną i kulturalną, promowanie regionalnego dziedzictwa z ukazaniem jego bogactwa oraz przypomnienie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej. Muzeum Śląskie uczestniczy w projekcie każdego roku począwszy od września 2009. Hasło EDD 2015 brzmi „Utracone dziedzictwo”.

Metropolitalna Noc Teatrów, 09.2015

Centrum scenografii Polskiej tradycyjnie już uczestniczy w Metropolitalnej Nocy Teatrów, podczas której na gości czekają szczególne atrakcje: spektakle teatralne, warsztaty dla dzieci, wykłady, oraz wiele innych wydarzeń.

Festiwal Nowej Scenografii 2015

Kolejna edycja festiwalu, która od roku 2015 ruszy w zmienionej, międzynarodowej formule. Nowa konstrukcja festiwalu zakłada trzy nurty - teatralny, filmowy oraz miejski. Nurt teatralny będzie odbywał się w konwencji konkursowej. W przestrzeniach miejskich oraz na scenie Teatru Śląskiego w Katowicach i Teatru Rozrywki w Chorzowie odbędą się prezentacje spektakli, których scenografowie debiutowali na profesjonalnej scenie po roku 2000. Nurt filmowy będzie głównie prezentacją najciekawszych plastycznie obrazów kina światowego oraz spotkaniami ze scenografami, operatorami i reżyserami. Nurt miejski będzie kolejną próbą ożywienia przestrzeni Katowic. Oprócz tego odbędą się liczne warsztaty, koncerty, projekty kreatywne, konferencje. Motywem przewodnim festiwalu będzie technika i technologia, stąd wśród gości znajdą się autorytety z zakresu m.in. oświetlenia, techniki scenicznej, multimediiów itp. Współorganizatorami festiwalu są Teatr Śląski i Instytucja Filmowa Silesia Film.

Program poświęcony Tadeuszowi Kantorowi. Rok 2015 jest 100 rocznicą urodzin artysty.

V. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

1. Lekcje muzealne, warsztaty opracowane na potrzeby uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, niewidomych i niedowidzących, autystycznych.
2. Współpraca ze Śląskim Centrum Sztuki Osób Niepełnosprawnych, wspólne projekty i badania.
3. Przygotowanie oferty zwiedzania nowej siedziby Muzeum dla osób niepełnosprawnych ruchowo i seniorów.
4. Program lekcji dla szkół przyszpitalnych i pacjentów oddziałów dziecięcych prowadzony wspólnie z Fundacją Dr Klaun.

VI. Zbiory

Planowana na rok 2015 liczba muzealiów ogółem: **119 500 obiektów**

a) muzealia

- Sztuka polska po 1945 roku - rozwijanie dotychczasowej kolekcji malarstwa, rzeźby, grafiki, plakatu - uzupełnienia kolekcji (dotyczy głównie malarstwa z lat 50/60. i 90 ubiegłego stulecia) oraz rejestracja bieżących zjawisk w sztuce (wideo art, instalacje, itp.).
- Malarstwo polskie 1800-1945 - sukcesywne uzupełnianie dotychczasowej kolekcji o nowe dzieła oraz o nowe nazwiska twórców dotychczas niereprezentowanych.
- Fotografia artystyczna - bieżące tworzenie kolekcji muzealnej.
- CSP: zakup kart komiksu Janosik narysowanego przez Jerzego Skarżyńskiego. Był to jedyny komiks w tamtych latach nagrodzony na festiwalu komiksu w Lozannie. Poszerzenie kolekcji scenografii z naciskiem na realizacje po roku 1990.
- Systematyczne uzupełnianie zbiorów plastyki nieprofesjonalnej we wszystkich dziedzinach reprezentowanych w zbiorach dotychczasowych, tj. przedstawiciele śląskiej plastyki amatorskiej, polska sztuka naiwna, najciekawsze zjawiska we współczesnie polskim outsider art, przedstawiciele polskiego art brut. Tworzenie jedynej w Polsce kolekcji europejskiej sztuki nieprofesjonalnej (na podwalinach darów jakie MŚK otrzymało w latach 2013, 2014).
- Uzupełnianie kolekcji zbiorów archeologicznych przez pozyskiwanie zabytków w trakcie prowadzonych prac terenowych, w tym wykopaliskowych oraz przyjmowanie zabytków przekazywanych decyzją WKZ.

b) zbiory archiwalne i biblioteczne

Planowane zakupy:

- 20 vol. wydawnictw zwartych,
- 20 tytułów wydawnictw ciągłych w prenumeracie.

W roku 2015 kupowane będą wydawnictwa naukowe przede wszystkim z zakresu: sztuki (malarstwo, rzeźba, grafika, fotografia, architektura, teatr, sztuka amatorska, etc.), etnografii, archeologii i historii, w tym szczególnie historii Śląska. W ramach pomocniczej literatury fachowej pozycje z dziedziny konserwatorstwa, edytorstwa, zarządzania i edukacji. Prowadzona będzie również prenumerata czasopism naukowych i bieżących.

Na dary pozyskiwane w Bibliotece Muzeum Śląskiego składają się:

- dokumenty pozyskane od innych instytucji krajowych i zagranicznych w ramach wymiany międzyinstytucjonalnej wydawnictw własnych,
- pozycje pozyskane w ramach realizacji umów z instytucjami korzystającymi ze zbiorów Muzeum Śląskiego,
- po 2 egzemplarze książek z każdego nakładu wydawniczego Muzeum Śląskiego,
- dary od instytucji krajowych i zagranicznych oraz prywatnych darczyńców.

Inwentaryzacja

1. muzealia

2. zbiory archiwalne i biblioteczne

a) nabytki

W Bibliotece Muzeum Śląskiego inwentarz prowadzony jest elektronicznie, w programie bibliotecznym LIBRA2000. Do inwentarza wpisywane są zarówno nabytki bieżące (zakup, dary, wymiana) oraz prowadzona jest retrokonwersja (komputerowa rejestracja zbiorów z dawnych ksiąg inwentarzowych).

Planowana liczba rekordów wprowadzonych do Bazy LIBRA na rok 2015:

- zakupy: 20 rekordów
- dary: 1300 rekordów
- retrokonwersja: 700 rekordów

Dokumentacja zbiorów: naukowa/ewidencyjna i wizualna; digitalizacja

	Dokumentacja naukowa/ewidencyjna	Dokumentacja wizualna
	Liczba założonych kart	Liczba obiektów wpisanych do ewidencji
	Planowane na koniec 2015 r.	Planowane na koniec 2015 r.
Oddział		
Razem:	4500	2000

Planowane prace w związku z digitalizacją zbiorów: 220 muzealiów. Zaplanowana liczba obejmuje wyłącznie obiekty zdigitalizowane i udostępnione odbiorcom zewnętrznym, między innymi poprzez zamieszczenie w elektronicznym katalogu zbiorów i przeglądarce 3D.

Konserwacja

Przekazanie do konserwacji zewnętrznej obiektów:

- dokumentów z Działu Historii,
  - starodruków z biblioteki,
  - modlitewników z Działu Etnografii,
  - fotografii z Działu Dokumentacji Mechanicznej.
2. Rozpoczęcie prac konserwatorskich przy wybranych obiektach z depozytu Muzeum Archidiecezjalnego.
  3. Prace konserwatorskie przy wybranych obiektach z działów Muzeum Śląskiego.
  4. Prace konserwatorskie wynikające z potrzeb bieżących działów.

Pracownia konserwacji metalu:

Napęd centralny- realizacja przykładowego zespołu napędu obrabiarki w hali warsztatowej.

Konserwacja i rekonstrukcja schronu OT Stahlunterstand oraz docelowe usytuowanie na terenie północnym nowej siedziby MŚK z kochbunkrem - odtworzenie wycinka fragmentu linii b2.

Konserwacja i przygotowanie stałej ekspozycji szczątków myśliwca ME 109 K.

VII. Współpraca z zagranicą

- Międzynarodowy projekt „SharedSpace: Music, Weather, Politics” w latach 2013-2016 (CSP). Projekt dotyczy scenografii i jest związany z Quadriennale Praskim - najbardziej prestiżową imprezą scenograficzną w Europie. Liderem projektu jest Instytut Sztuk i Teatru z Pragi. Pozostali partnerzy to m.in. Victoria&Albert Museum, Łotewski Instytut Teatralny, The Central School of Speech and Drama, Norweska Akademia Teatralna i wiele innych. W związku z projektem finansowanym w ramach programu Kultura EU, w ramach wkładu własnego dwie osoby z ramienia CSP będą w roku 2015 uczestniczyć w spotkaniach roboczych w krajach partnerów. W ramach projektu przewidziana jest obecność przedstawicieli CSP w Pradze podczas Quadriennale, czyli największej imprezy scenograficznej w Europie, której CSP będzie partnerem.

- Udział w badaniach wykopaliskowych w Egipcie na stanowiskach Tell el-Farha i Tell el-Murra Pani dr Marii Renaty Abłamowicz - realizacja badań archeozoologicznych. Organizatorami ekspedycji archeologicznej w Egipcie są: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie; Muzeum Archeologiczne w Poznaniu; Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego w Kairze.

- Współpraca stała z instytucjami zajmującymi się art brut i outsider art w ramach European Outsider Art Association (EOA).

VIII. Frekwencja

Planowana frekwencja i wypożyczenia w bibliotece w roku 2015:

Odwiedziny: 700

W tym odwiedziny w czytelni: 200

Wypożyczenia: 900

W tym wypożyczenia w czytelni: 300

Liczba czytelników zapisanych: 100

W tym nowych czytelników: 4

Biblioteka prowadzi działalność prezencyjną, tzn. nie wypożycza swoich zbiorów na zewnątrz. Możliwe jest tylko korzystanie z księgozbioru na miejscu - w czytelni (bez ograniczeń, za okazaniem dokumentu tożsamości - bez rejestracji korzystających jako nowych czytelników). Pracownicy Muzeum mają możliwość wypożyczenia książek do swoich pracowni (pracownicy są rejestrowani jako czytelnicy biblioteki). Korzystanie z prasy codziennej nie jest rejestrowane jako wypożyczenie.

Planowana frekwencja na wystawach Muzeum Śląskiego i Centrum Scenografii Polskiej.

Oddział	Planowana frekwencja				
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne	Grupy obcojęzyczne	Wystawy stałe	Wystawy czasowe
Razem:	100 000	10 000	100	65 000	45 000
Liczba wejść na stronę internetową	170 000	n/d			

IX. Korzystanie z usług firm zewnętrznych

W 2015 roku przewidziane jest korzystanie z usług firm zewnętrznych w następujących zakresach:

- obsługa szatni,
- ochrona Muzeum Śląskiego,
- transport ręczny i samochodowy dzieł sztuki,
- usługi sprzątania pomieszczeń i prania,
- usługi utrzymania terenów zielonych,
- usługi czyszczenia zabytków przemysłowych,
- usługi serwisowe (np. obsługa urządzeń dźwigowych).

X. Prace związane z finalizacją projektu Budowa Nowego Muzeum Śląskiego

- Kontynuacja przenosin zbiorów i działów do nowej siedziby przy ul. T. Dobrowolskiego.
- Wyposażenie i umeblowanie obiektu.
- Realizacja i testowanie Systemu Informacji Wizualnej dla nowej siedziby Muzeum.
- Uruchomienie dwóch restauracji w nowej siedzibie Muzeum przez najemców zewnętrznych.
- Uruchomienie sklepu muzealnego.
- **Uroczystość oficjalnego otwarcia nowej siedziby.**
- Uruchomienie nowej strony internetowej w związku z otwarciem nowej siedziby Muzeum Śląskiego.
- Otwarcie 6 wystaw stałych w nowej siedzibie Muzeum Śląskiego.
- Zakończenie rzeczowe i finansowe projektu dofinansowanego z RPO WSL na lata 2007-2013.
- Działania nakierowane na realizację wskaźników rezultatu projektu.

Wskaźniki rezultatu projektu	Wartość docelowa projektu
Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem (wystawy, spotkania, warsztaty, odczyty)	160
Liczba międzynarodowych imprez kulturalnych organizowanych w uruchomionych obiektach	1
Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem	125 410
- w tym liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektów objętych wsparciem	37 470

Projekty dotyczące rewitalizacji terenu przy ul. Dobrowolskiego 1

1. Przygotowanie projektu (program konserwacji i uruchomienia maszyny parowej z napędem elektrycznym) przystosowania do zwiedzania maszynowizji Szybów Bartosze - poszukiwanie funduszy.
2. Przygotowanie (konceptcja powstaje w 2014) zagospodarowania kompleksu dawnej elektrowni i nadszybia - poszukiwanie funduszy.
3. Rewitalizacja zabytkowych budynków Łaźni Głównej i Stolarsni wraz z przyległym terenem dawnej kopalni Katowice i budową niezbędnej infrastruktury - realizacja projektu w ramach dofinansowania z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014.
4. Przygotowania do rewitalizacji budynków Warsztatu Mechanicznego i Kuźni, konceptcja wystawy dziedzictwa przemysłowego, projekt adaptacji budynków, rozpoznanie możliwości finansowania inwestycji ze środków UE.
5. Remont wieży wyciągowej szybu Warszawa (część nie objęta projektem nowej siedziby Muzeum Śląskiego).
6. Działania związane z remontem wieży ciśnieniowej w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Wniosek o wsparcie doradcze na etapie przygotowania projektu i wyboru partnera złożony został w październiku 2014r. do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Konkursu 3P.